

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 11 grudnia 2024 r.

WK-IV.431.1.4.2024

Pan

Adam Pałgan

Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha

Urząd Gminy i Miasta Przysucha

Plac Kolberga 11

26-400 Przysucha

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Justyna Pałka i Maciej Sukiennik – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 13 lutego do 14 marca 2024 r. kontrolę problemową w Gminie i Mieście Przysucha (dalej Gmina i Miasto) z siedzibą urzędu w Przysusze (26-400) przy Placu Kolberga 11.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w rozdziale 85203 *Ośrodki wsparcia* (dalej 85203 klasyfikacji budżetowej) na działalność bieżącą Środowiskowego Domu Samopomocy (Ruski Bród, ul. Główna 51, 26-400 Przysucha).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz dla zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.

[Akta kontroli str.: 6-61]

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 listopada 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania.

Gmina i Miasto Przysucha jest jednostką samorządu terytorialnego, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym³ oraz Statut Gminy i Miasta⁴, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁵ zapewnia Urząd Gminy i Miasta.

Realizacją zadania w ramach rozdziału 85203 klasyfikacji budżetowej zajmowały się:

- Wydział Finansowy w Urzędzie Gminy i Miasta – nad którym nadzór sprawuje Skarbnik Gminy – w zakresie m.in. obsługi finansowej przyznanych Gminie środków zewnętrznych,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przysusze (dalej MGOPS)⁶ – w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących skierowania osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie (dalej ŚDS),
- Fundacja „RAZEM” z siedzibą w Przysusze ul. Staszica 32B (dalej Fundacja Razem) – w zakresie prowadzenia i działalności bieżącej ŚDS.

Uchwałą Nr XXXI/174/2005 Rady Gminy i Miasta w Przysusze z dnia 21 lipca 2005 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Ruskim Brodzie powstał Środowiskowy Dom Samopomocy w Ruskim Brodzie przy ulicy Głównej 51 dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁴ Uchwała Nr V/31/2003 Rady Gminy i Miasta w Przysusze z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy i Miasta Przysucha.

⁵ Zarządzenie Nr 124/2020 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie: nadania Regulaminu Organizacyjnego w Urzędzie Gminy i Miasta w Przysusze ze zmianami.

Od 11 października 2023 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 95/2023 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 11 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia i przyjęcia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy i Miasta w Przysusze.

⁶ MGOPS w Przysusze działa na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/266/2021 Rady Gminy i Miasta Przysucha z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przysusze. Szczegółową organizację wewnętrzną oraz tryb pracy określa Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2022 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przysusze z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie określenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przysusze.

Zgodnie z § 4 Statutu⁷ – ŚDS jest placówką dziennego pobytu utworzoną w celu wsparcia społecznego dla osób psychicznie przewlekle chorych i upośledzonych umysłowo. ŚDS liczy 35 osób w tym: 25 osób psychicznie przewlekle chorych – typ A oraz 10 osób upośledzonych umysłowo – typ B. W § 5 Statutu określono podstawowe zadania, jakie realizuje ŚDS.

Zgodnie z treścią § 7 Statutu ŚDS jest jednostką pomocy społecznej finansowaną za pośrednictwem Gminy Przysucha ze środków otrzymywanych na realizację zadań zleconych przez Wojewodę Mazowieckiego.

W § 6 ust. 5 Statutu określono, że decyzje administracyjne o skierowaniu do ŚDS oraz ewentualnej odpłatności wydaje Dyrektor MGOPS w Przysusze.

ŚDS ma zasięg ponadgminny i obejmuje teren Powiatu Przysuskiego, tj. Gminę Borkowice i Wieniawa⁸.

Ponadto, wewnętrzną organizację oraz szczegółowe zasady funkcjonowania ŚDS poza Statutem, zgodnie z zapisami § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy⁹ określa:

- Regulamin Organizacyjny¹⁰,
- Program działalności domu¹¹,
- Plan pracy domu na rok 2023¹².

⁷ Statut ŚDS prowadzonego przez Fundację Razem został zatwierdzony Zarządzeniem Nr 13/2013 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 15 kwietnia 2013 r.

⁸ Porozumienie zawarte 21 maja 2013 r. pomiędzy Gminą Borkowice a Gminą i Miastem Przysucha w sprawie powierzenia Gminie i Miastu Przysucha realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Borkowice do ŚDS w Ruskim Brodzie.

Porozumienie zawarte 10 marca 2014 r. pomiędzy Gminą Wieniawa a Gminą i Miastem Przysucha w sprawie powierzenia Gminie i Miastu Przysucha realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Wieniawa do ŚDS w Ruskim Brodzie.

⁹ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 249) – dalej rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

¹⁰ Regulamin Organizacyjny z dnia 4 lipca 2023 r. zatwierdzony w dniu 11 września 2023 r. przez Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha, wcześniej obowiązywał Regulamin Organizacyjny z dnia 23 listopada 2015 r. – dalej Regulamin Organizacyjny.

¹¹ Program działalności ŚDS Typ AB sporządzony w dniu 4 lipca 2023 r. przez Kierownika ŚDS – został zatwierdzony przez Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha w dniu 11 września 2023 r., wcześniej obowiązywał Program działalności ŚDS Typ AB sporządzony w dniu 23 listopada 2015 r.

¹² Plan pracy domu na rok 2023 został sporządzony przez Kierownika ŚDS w dniu 31 stycznia 2023 r., (po uwzględnieniu wytycznych zawartych w piśmie z Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, znak: WPS-I.9421.4.39.2022.MTr z 22 stycznia 2023 r.) i zatwierdzony przez Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha w dniu 10 lutego 2023 r.

Powyższe dokumenty zostały opracowane przez Kierownika ŚDS w uzgodnieniu z Wojewodą oraz zatwierdzone zostały przez Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha, zgodnie z wymogiem zawartym w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zarządzeniem Nr 131/2020 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 31 grudnia 2020 r. zostały wprowadzone zasady (polityka) rachunkowości dla Urzędu Gminy i Miasta w Przysusze¹³.

Zgodnie z informacją z 19 lutego 2024 r. Kierownika ŚDS: „*prowadzenie ksiąg rachunkowych, prowadzenie dokumentacji podatkowej i ZUS Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie zostało powierzone na podstawie umowy zlecenia p. (...). Zleceniobiorca oświadcza, że wykonywane usługi wchodzą w zakres prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Kierownik ŚDS przedstawia opisane faktury zgodnie z kosztorysem księgowemu, który prowadzi ewidencję księgową zgodnie z przepisami prawa.*” Szczegółowe wyjaśnienie co do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych dla Fundacji „RAZEM” – ŚDS Ruski Bród, zostało sporządzone przez Księgowego ŚDS.

Księgi rachunkowe ŚDS prowadzone były przy użyciu komputera, za pomocą programu „System finansowo-księgowy Rewizor GT, InsERT S.A Wrocław”.

[Akta kontroli str.: 101-264, 2162-2223]

Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pn. „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie w okresie od dnia 1 marca 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku”¹⁴. W celu oceny i opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert powołana została przez Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha Komisja Konkursowa¹⁵. Komisja konkursowa dokonała oceny ofert, które wpłynęły w ramach otwartego konkursu ofert. Zgodnie z przedstawionymi Kartami indywidualnej oceny oferty z 9 marca 2021 r. ustalono, że do konkursu zgłosiły się: Fundacja „RAZEM” oraz Fundacja „Opoka dla Was”.

12 marca 2021 r. sporządzono protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego.

¹³ Na podstawie Zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha nr 117/2022 z 30 grudnia 2022 r. dokonano zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

¹⁴ Zarządzenie Nr 6/2021 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod nazwą „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie w okresie od dnia 1 marca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 roku.

¹⁵ Zarządzenie Nr 16/2021 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu oceny i opiniowania ofert otwartego konkursu ofert pn. prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie w okresie od dnia 1 marca 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku.

Zarządzeniem Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha dokonano wyboru oferty na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej tj. oferty złożonej przez Fundację „RAZEM” (dalej Fundacja Razem) z siedzibą w Przysusze¹⁶.

22 marca 2021 r. zawarta została pomiędzy Gminą i Miastem Przysucha a Fundacją Razem „Umowa o powierzenie realizacji zadania publicznego o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018, poz. 450, z późn. zm.) pod tytułem *Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy Typu A i B dla osób przewlekle psychicznie chorych i osób z niepełnosprawnością intelektualną w Ruskim Brodzie (35 miejsc)*”.

W umowie określono m.in.:

- termin realizacji zadania od dnia 22 marca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. (§ 2 ust. 1),
- koszty, które będą mogły zostać sfinansowane z dotacji (§ 4 ust. 2),
- koszty, które nie mogą zostać sfinansowane z dotacji (§ 4 ust. 3),
- zasady dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów (§ 5 ust. 1),
- sposób prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo – księgowej i ewidencji księgowej (§ 6 ust. 1),
- zasady kontroli nad realizacją zadania publicznego przez Gminę i Miasto Przysucha (§ 8),
- obowiązki sprawozdawcze (§ 9).

[Akta kontroli str.: 265-394]

II. W zakresie finansowania zadania.

Plan dotacji w rozdziale 85203 klasyfikacji budżetowej, wynikający z decyzji Wojewody Mazowieckiego na działalność ŚDS w Ruskim Brodzie, na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł **985 675,20 zł**¹⁷, z tego w § 2010 *Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami*¹⁸ wyniosła **985 675,20 zł**, w ramach przyznanych

¹⁶ Zarządzenie Nr 34/2021 Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie wyboru oferenta na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

¹⁷ Zmiany w planie finansowym w 2023 r. obrazuje tabela pn. *Plan finansowy w rozdziale 85203 na 2023 r.*, która stanowi akta kontroli.

¹⁸ Dalej: § 2010 klasyfikacji budżetowej.

w 2023 r. środków uwzględniono kwotę **40 507,20 zł**¹⁹ na realizację Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”²⁰.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji w 2023 r. przyznanego przez Wojewodę do budżetu Gminy i Miasta i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 211, 212 i 233 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str.: 395-471]

Środki finansowe dotacji zostały przekazane przez MUW w rozdziale 85203 klasyfikacji budżetowej na bieżące funkcjonowanie ŚDS, wpłynęły na rachunek bankowy Gminy i Miasta²¹ w kwocie **985 675,20 zł**²², w tym:

- 945 168,00 zł na bieżącą działalność w 2023 r. na każdego uczestnika,
- 40 507,20 zł na zwiększenie w 2023 r. dotacji na każdego uczestnika z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu.

Środki dotacji celowej na działalność bieżącą ŚDS, Gmina i Miasto przekazywały na rachunek bankowy Fundacji Razem ze wskazaniem przeznaczenia środków.

Kontroli poddano:

- ujęcie wpływu oraz przekazania²³ do Fundacji Razem środków dotacji w ewidencji księgowej prowadzonej w Gminie i Mieście, porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono,

¹⁹ Zgodnie z art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, podwyższona kwota dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi wynosi nie więcej niż 30% średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, która zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie mazowieckim na 2023 r. (Dz. U. Woj. Maz. z 27 grudnia 2022, poz. 14186 ze zm.) została ustalona w wysokości 2 250,40 zł., natomiast podwyższona kwota dotacji na jednego uczestnika wynosiła 675,12 zł.

²⁰ Uchwała Nr 160 Rady Ministrów z 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. z 2016 r., poz. 1250) – dalej Program „Za życiem”.

²¹ Rachunek bankowy o nr 59 9145 0001 2003 0000 1103 0002 prowadzony w Banku Spółdzielczym w Przysusze, z siedzibą w Przysusze, ul. Grodzka 3, 26-400 Przysucha, zgodnie z umową Nr 33/RAM/I/2022/1 z 29 listopada 2022 r.

²² Szczegółowe dane dotyczące wpływu i przekazania środków dotacji do ŚDS zawiera zestawienie sporządzone przez Skarbnika Powiatu.

²³ Wpływ środków dotacji na rachunek Gminy i Miasta Przysucha został ujęty na stronie Wn konta 133-01 - „Rachunek budżetu”, natomiast przekazanie środków do Fundacji na stronie Ma konta 133-02 - „Rachunek budżetu”.

- ujęcie wpływu środków dotacji w ewidencji księgowej prowadzonej przez Fundację Razem²⁴, porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono²⁵.

W Gminie i Mieście Przysucha oraz Fundacji Razem, prowadzona była wyodrębniona dokumentacja finansowo-księgowa oraz ewidencja księgowa dochodów, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Zapisów w księgach rachunkowych zarówno wpływu dotacji jak i przekazania środków, dokonano zgodnie z polityką rachunkowości Gminy i Miasta, z uwzględnieniem odpowiednich §§ klasyfikacji budżetowej tj. zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁶.

[Akta kontroli str.: 472-657]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków dotacji oraz ich ewidencji.

Koszty na realizację zadania w 2023 r., zgodnie z przedłożoną ewidencją księgową kosztów prowadzoną przez Fundację Razem oraz dowodami źródłowymi, wyniosły łącznie **985 905,44 zł**. Natomiast zrealizowane wydatki ze środków dotacji zgodnie z operacjami finansowymi ujętymi w wyciągach bankowych i ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130-002 *Rachunek bankowy pomocniczy* wyniosły **985 671,20 zł**²⁷.

W ewidencji ujęto koszty według kategorii (zespół 4 planu kont *Koszty według rodzajów i ich rozliczenie*), jn:

²⁴ Wpływ środków dotacji na działalność bieżącą w ŚDS zaewidencjonowano w wyodrębnionej ewidencji księgowej prowadzonej przez Fundację Razem na kontach jn.:

- strona Wn konta 130-002 - „*Rachunek bankowy pomocniczy*”,
- strona Ma konta 710-001 - „*Dotacje otrzymane UGiM Przysucha ŚDS w RUSKIM BRODZIE*” i 710-002 „*Dotacja Za życiem*”.

²⁵ Wyjaśnienie Księgowego ŚDS w sprawie błędnego zaksięgowania otrzymanej kwoty dotacji Programu za Życiem w kwocie 4 772,40 zł na koncie 710-001 zamiast 710-002.

²⁶ Rozporządzenie z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie klasyfikacji budżetowej.

²⁷ Wydatki są o 234,24 zł niższe od kosztów, wynika to z przekazywania przez ŚDS do US podatku dochodowego od osób fizycznych pomniejszanie o należne płatnikowi wynagrodzenie z tytułu terminowych wpłat podatku (234,00 zł) oraz różnic dotyczących składników ZUS wynikających z list płac i DRA (0,24 zł).

– 401–003²⁸ – Koszty związane z dowozem uczestników – DOTACJA – 111 584,37 zł²⁹.

Koszty związane z dowozem uczestników były również zaksięgowane w kwocie 279,01 zł na koncie 401–008 *Zakup pozostałych materiałów*, a w kwocie 654,41 zł na koncie 402-007 *Usługi obce-pozostałe usługi*.

Dowóz uczestników do ŚDS prowadzony był:

a) przez firmę [REDAKTOWANE] na podstawie umowy z dnia 1 stycznia 2023 r. W ramach ww. umowy zleceniobiorca zobowiązał się do usługi transportowej uczestników ŚDS w Ruskim Brodzie w roku 2023 z miejscowości: Wieniawa, Politów, Ruszkowice, Przysucha, Zawada, Kozłowiec, Pomyków.

Wynagrodzenie za zrealizowaną usługę ustalono na kwotę 5 500,00 zł miesięcznie.

Rozliczenie usługi odbywało się na podstawie comiesięcznie wystawianych faktur przez przewoźnika. Łączna kwota zobowiązań wynikających z faktur wyniosła 66 000,00 zł.

b) na podstawie Uchwał Zarządu Fundacji Razem: nr 1/3/2021 i nr 2/3/2021 z dnia 21 marca 2021 r. w sprawie użytkowania samochodów osobowych: Renault Trafic nr rejestracyjny [REDAKTOWANE] i Dacia Lodgy nr rejestracyjny [REDAKTOWANE] w ramach realizacji zadania zleconego Fundacji Razem przez Gminę i Miasto Przysucha, tj. prowadzenie ŚDS w Ruskim Brodzie w celu zapewnienia transportu uczestników³⁰.

Koszty związane z dowozem uczestników obejmujące koszty bieżącej eksploatacji (w tym paliwo/autogaz do samochodów, koszt dowozu uczestników nad morze³¹, koszty naprawy i przeglądów technicznych, materiały eksploatacyjne, koszt ubezpieczenia pojazdów) stanowiły kwotę 45 584,37 zł. Rozliczenie zużycia paliwa następowało na podstawie prowadzonych zestawień pn. *Dzienne trasy dowozu i odwozu uczestników środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie. Liczba kilometrów liczona x 2 (dowóz i odwóz uczestników)*³².

²⁸ 401 – Zużycie materiałów i energii.

²⁹ Ponadto na ww. koncie ujęty został także koszt związany z zakupem paliwa do kosiarki w kwocie 32,64 zł, zamiast na koncie 401–008 – *Zakup pozostałych materiałów* oraz koszty związane z wyjazdem uczestników nad morze w kwocie 8 600,00 zł, zamiast na koncie 402-007 *Usługi obce-pozostałe usługi*

³⁰ Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika ŚDS z 8 marca 2024 r.: „Dowozem uczestników ŚDS do Ruskiego Brodu zajmują się: [REDAKTOWANE]. Uczestnicy przywożeni samochodami Fundacji Razem są z Gminy Przysucha i Gminy Borkowice z następujących miejscowości: Przysucha, Dębiny, Gliniec, Janików, Wola Kuraszowa, Smagów, Hucisko, Kolonia Szczerbacka, Ruszkowice, Rudno, Głęboka Droga, Długa Brzezina”.

³¹ Usługa transportowa dotycząca dowozu uczestników nad morze zrealizowana została przez firmę [REDAKTOWANE] – Faktura Nr: 7/06/2023/UT.

³² Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika ŚDS z 20 lutego 2024 r.: „Nie posiadamy regulaminu w sprawie korzystania z samochodów prywatnych lub służbowych w ramach realizacji zadania. ŚDS nie korzysta z prywatnych samochodów. Samochody Fundacji Razem są wykorzystywane na podstawie uchwał Zarządu

W wyniku analizy dokumentów źródłowych potwierdzających zakup paliw wykorzystywanych zgodnie z opisem zawartym na dokumencie do dowozu uczestników ŚDS stwierdzono, iż dokonywano jednorazowych zakupów paliwa (auto gaz) w ilościach (od 87,52 do 314,25 litrów) przekraczających pojemność zbiornika LPG (nominalna 42, realna 32 litry) w aucie używanym przez ŚDS (Dacia Lodgy), w związku z czym nie można w sposób jednoznaczny stwierdzić czy tankowanie dotyczyło wyłącznie samochodu używanego na potrzeby ŚDS, tj. samochodu Dacia Lodgy lub czy zakup paliwa dotyczył wyłącznie jednorazowego tankowania.

Szczegółowe zestawienie zakupionego paliwa (auto gaz) przedstawiono w poniższej tabeli nr 1.:

Tabela nr 1

Nr faktury	Data	Ilość [litr]	Cena za litr	Płatność
123/2023	31.01.2023	225,05	3,08 zł	692,03 zł
249/2023	28.02.2023	203,51	3,08 zł	625,80 zł
378/2023	31.03.2023	218,05	3,00 zł	654,41 zł
548/2023	04.05.2023	204,88	2,88 zł	589,69 zł
721/2023	06.06.2023	314,25	2,69 zł	846,50 zł
883/2023	07.07.2023	230,16	2,69 zł	619,98 zł
991/2023	28.07.2023	273,72	2,69 zł	737,32 zł
1166/2023	31.08.2023	244,27	2,63 zł	642,97 zł
1308/2023	30.09.2023	201,58	2,99 zł	602,50 zł
1458/2023	31.10.2023	160,37	3,09 zł	495,11 zł
1588/2023	29.11.2023	235,47	3,03 zł	712,49 zł
1674/2023	20.12.2023	87,52	3,00 zł	262,67 zł
				7 481,47 zł

Ponadto w przypadku niektórych zakupów paliwa, na dokumentach potwierdzających ten zakup (fakturach) w miejscu przeznaczonym na numer rejestracyjny pojazdu widniała informacja „KANISTER”. Tankowanie zakupionego paliwa zgodnie z informacją widniejącą na fakturach

Fundacji Razem. Ewidencja przebiegu pojazdów, którymi dowożeni byli uczestnicy nie jest prowadzona. Prawo nie obliguje nas do prowadzenia takiej ewidencji. Fundacja Razem nie prowadzi działalności gospodarczej. Dla wewnętrznych potrzeb organizacji dowozów prowadzimy ewidencję w postaci „Dzienne trasy dowozu i odwozu uczestników ŚDS w Ruskim Brodzie (...)”.

do kanistra również nie pozwala stwierdzić czy tankowanie dotyczyło wyłącznie aut przeznaczonych do dowozu uczestników ŚDS.

Szczegółowy wykaz zakupionego paliwa z informacją wskazującą na tankowanie do kanistra przedstawiono w poniższej tabeli nr 2:

Tabela nr 2

Rodzaj paliwa	Nr faktury	Data	Ilość [litr]	Płatność
efecta diesel	1072K2/1215/23	01.02.2023	76,86	581,83 zł
	2469K2/1215/23	10.03.2023	78,11	548,33 zł
	3603K1/1215/23	05.04.2023	29,71	198,76 zł
	5706K2/1215/23	25.05.2023	73,54	447,86 zł
	5913K1/1215/23	28.05.2023	46,03	280,32 zł
	6554K1/1215/23	11.06.2023	65,96	398,40 zł
	7316K1/1215/23	28.06.2023	60,15	368,12 zł
	11912K2/1215/23	28.09.2023	75,55	448,77 zł
	13155K2/1215/23	23.10.2023	57,46	348,78 zł
	15242K2/1215/23	11.12.2023	30,95	199,91 zł
15479K2/1215/23	17.12.2023	46,82	298,71 zł	
efecta 95	14549K2/1215/23	25.11.2023	30,45	200,06 zł
	15362K2/1215/23	14.12.2023	41,47	260,02 zł
	12014K2/1215/23	30.09.2023	38,59	231,15 zł
LPG	13247K2/1215/23	24.10.2023	20,25	62,37 zł
				4 873,39 zł

– 401–008 – *Zakup pozostałych materiałów – DOTACJA – 29 628,33 zł*³³.

Koszty związane z zakupem pozostałych materiałów były zaksięgowane także w kwocie 32,64 zł na koncie 401–003 *Koszty związane z dowozem uczestników*.

³³ Dokonano zakupu m.in. artykułów spożywczych niezbędnych do przygotowania posiłków przez uczestników, materiałów do terapii, materiałów biurowych, środków czystości oraz innych materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania ŚDS. Stwierdzono, że na koncie 401–008 – *Zakup pozostałych materiałów – DOTACJA* zaewidencjonowano zakup monitora LED w kwocie 1 249,00 zł, podczas gdy zgodnie z opisem dowodu potwierdzającego zakup, ostateczną kalkulacją kosztów realizacji zadania załączoną do umowy z Fundacją oraz Sprawozdaniem z wykonania zadania publicznego koszt zakupu monitora LED ujęty został jako zakup wyposażenia i winien być zaewidencjonowany na koncie 401–009 – *Zakup wyposażenia – DOTACJA*. Ponadto na ww. koncie ujęty został także koszt związany z zakupem paliwa do samochodu w kwocie 279,01 zł, zamiast na koncie 401–003 – *Koszty związane z dowozem uczestników – DOTACJA*, koszty związane z eksploatacją budynku w kwocie 717,38 zł, zamiast na koncie 402-006 – *Koszty eksploatacji budynku*, a także koszty związane z zakupem biletów w kwocie 27,00 zł, zamiast na koncie 402-007 *Usługi obce-pozostałe usługi*.

- 401–009 – *Zakup wyposażenia – DOTACJA* – 1 299,99 zł³⁴.

Koszty związane z zakupem wyposażenia były również zaksięgowane w kwocie 1 249,00 zł na koncie 401-008 *Zakup pozostałych materiałów*.

- 402–003³⁵ – *Prowizje i opłaty bankowe – DOTACJA* – 1 455,50 zł³⁶,
- 402–004 – *Koszty obsługi finansowej – DOTACJA* – 41 428,44 zł,

Usługi rachunkowe dotyczące obsługi finansowej ŚDS prowadzone były na podstawie umowy zlecenia³⁷ nr TA/1/2023 z 2 stycznia 2023 r. Przez ██████████

██████████ i stanowiły kwotę 30 300,00 zł.

Konstrukcja powyższej umowy, jak i sposób jej rozliczania – rachunki wystawiane przez ██████████

██████████ jako osobę fizyczną a nie jako Biuro Rachunkowe ██████████

██████████, bez wyszczególnienia składek ZUS, składek zdrowotnych oraz podatku nie

pozwała w sposób jednoznaczny stwierdzić prawidłowości jej rozliczania. Należy zauważyć,

że zawieranie odrębnej umowy zlecenia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej

w której przedmiot umowy ma taki sam charakter co prowadzona działalność gospodarcza, nie

pozwała ustalić czy ww. umowa powinna zostać rozliczona w ramach prowadzonej działalności

gospodarczej czy działalności wykonywanej osobiście.

Ponadto na ww. koncie ujęto koszty eksploatacji budynku w kwocie 11 128,44 zł.

- 402–006 – *Koszty eksploatacji budynku – DOTACJA* – 46 166,05 zł,

Koszty związane z eksploatacją budynku były także zaksięgowane w kwocie 11 128,44 zł na

koncie 402–004 *Koszty obsługi finansowej*, w kwocie 717,38 zł na koncie 401-008 *Zakup*

pozostałych materiałów oraz w kwocie 1 177,42 zł na koncie 402-007 *Usługi obce-pozostałe*

usługi.

22 marca 2021 r. została zawarta umowa oraz porozumienie pomiędzy Gminą i Miastem

Przysucha a Fundacją „RAZEM” w zakresie przekazania w bezpłatne użyczenie

z przeznaczeniem na ŚDS części budynku po PSP w Ruskim Brodzie. W § 5 ww. umowy

i § 2 porozumienia strony ustaliły zasady ponoszenia kosztów eksploatacyjnych ŚDS. ŚDS

regulował zobowiązania na podstawie not księgowych wystawianych przez Przysuską Służbę

Komunalną.

- 402–007 – *Usługi obce – pozostałe usługi – DOTACJA* – 18 036,73 zł, w tym:

³⁴ Dokonano zakupu bezprzewodowego głośnika Tonsil PartyDance1200 .

³⁵ 402 – *Usługi obce*.

³⁶ Kwota obejmuje opłaty bankowe związane z prowadzeniem rachunku bankowego przeznaczonego do środków z dotacji, wynikające z § 4 ust. 2b pkt 6 umowy.

³⁷ Umowa została aneksowana 31 marca i 27 października 2023 r. w zakresie zwiększenia wynagrodzenia odpowiednio 50 zł/godz. (50h x 50 zł = 2 500,00 zł) oraz 62 zł/godz. (50h x 62 zł = 3 100,00 zł).

- a) Usługi telekomunikacyjne³⁸ – kwota 4 456,56 zł,
- b) Wywóz nieczystości stałych³⁹ – kwota 1 177,42 zł,
- c) Wyjazd uczestników nad morze⁴⁰ – kwota 11 200,00 zł,
- d) Usługi pocztowe⁴¹ – kwota 202,75 zł,
- e) Szkolenie⁴² – kwota 1 000,00 zł.

Koszty dotyczące usług obcych były zaksięgowane także w kwocie 27,00 zł na koncie 401-008 *Zakup pozostałych materiałów*, a w kwocie 8 600,00 zł na koncie 401-003 – *Koszty związane z dowozem uczestników*.

Ponadto na ww. koncie ujęto koszty eksploatacji budynku w kwocie 1 177,42 zł, zamiast na koncie 402-006 - *Koszty eksploatacji budynku* oraz koszt zakupu paliw (auto-gaz) do samochodu w kwocie 654,41 zł zamiast na koncie 401-003 *Koszty związane z dowozem uczestników*.

- 404-001⁴³ – *Wynagrodzenia osobowe – DOTACJA* – 616 385,08 zł⁴⁴, z tego kwotę 40 507,20 zł na realizację programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”⁴⁵ oraz 575 877,88 zł na działalność bieżącą.

Wydatek dotyczył wynagrodzeń 9 pracowników ŚDS (w tym Kierownika i Zastępcy Kierownika ŚDS, będących jednocześnie instruktorami w ŚDS), składniki płac stanowiły:

³⁸ Dotyczy zakupu w dniu 24 marca 2021 r. usługi zapewnienia przyłączenia do sieci Orange dla 5 numerów, w tym zakup dwóch telefonów. Zgodnie z informacją przekazaną przez Zastępcę Kierownika ŚDS z 13 marca 2024 r.: „(...) Z jednego numeru wraz z telefonem korzysta Kierownik ŚDS. Z trzech numerów w tym jeden telefon korzystają pozostali pracownicy ŚDS wymiennie, w tym pracownicy uczestniczący w dowozach. Z jednego numeru korzystają wszyscy uczestnicy i pracownicy i jest to internet bezprzewodowy. Komputery w ŚDS są do niego podłączone i dodatkowo funkcjonuje dostępna dla pracowników i uczestników sieć wifi. Usługa internetu jest ujęta w zbiorczej fakturze za usługi telekomunikacyjne od firmy Orange”.

³⁹ Dotyczy zapewnienia wywozu nieczystości stałych w ramach zawartej w dniu 20 kwietnia 2021 r. umowy 15/Z/21 z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Przysusze w sprawie wykonania wywozu odpadów stałych z posesji: Ruski Bród, ul. Główna 51 (aneks nr 1 z 1 lipca 2022 r., aneks nr 2 z 20 stycznia 2023 r.).

⁴⁰ Zgodnie z informacją Kierownika ŚDS z 26 lutego 2024 r. „Wyjazd nad morze zorganizowany był dla 18 uczestników, 8 osób kadry. Wyjazd trwał 3 dni, 19-21 czerwca 2023 r.”. Do akt załączono fakturę VAT wystawioną przez firmę Ostoja Maltańska, Jezierzany ul. Nadmorska 3B, 76-107 Jarosławiec.

⁴¹ Zgodnie z informacją przekazaną 13 marca 2024 r. przez Zastępcę Kierownika ŚDS: „Nie mamy zawartej umowy z Poczta Polska. Usługi pocztowe dotyczą faktur za wysyłaną korespondencję. (...)”.

⁴² Dotyczy przeprowadzenia szkolenia w zakresie BHP dla 8 pracowników ŚDS przez Ośrodek Szkolenia i Doradztwa MARKUS Monika Kucharska ul. Zielona 5, 26-400 Przysucha.

⁴³ 404 – *Wynagrodzenia*.

⁴⁴ Wynagrodzenia wypłacono zgodnie z *Regulaminem wynagradzania dla pracowników Fundacji Razem w Przysusze* z 4 stycznia 2021 r.

⁴⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem księgowego ŚDS cyt. „(...) całkowita otrzymana Dotacja Za Życiem wyniosła 40507,20 zł i w całości została wykorzystana na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników i ujęta wspólnie z pozostałymi wypłatami wynagrodzeń z otrzymanej dotacji na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy na koncie kosztowym 404-001 - wynagrodzenia osobowe DOTACJA”.

- płace zasadnicze (obejmujące również składki z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, będących kosztem pracownika oraz zaliczki na podatek dochodowy) w kwocie 541 475,08 zł, w tym:
 - Kierownik ŚDS – 142 050,00 zł,
 - Zastępca Kierownika ŚDS – 124 674,00 zł,
 - Pozostali pracownicy (7 osób) – 274 751,08 zł⁴⁶,
- nagrody uznaniowe w kwocie 74 910,00 zł, w tym:
 - Kierownik ŚDS – 17 675,00 zł,
 - Zastępca Kierownika ŚDS – 15 005,00 zł.
 - Pozostali pracownicy (6 osób) – 42 230,00 zł.

Stwierdzono, że w styczniu 2023 r. przekazano do ZUS kwotę 14 777,56 zł, natomiast lista płac, ewidencja księgową kosztów i DRA wykazują kwotę 14 773,56 zł. Nastąpiła nadpłata w wysokości 4,00 zł, której ŚDS nie skorygował w późniejszym okresie.

- 404-002 – *Wynagrodzenie bezosobowe (umowy zlecenia i o dzieło) DOTACJA* 1 600,00 zł.

Wydatek dotyczył umowy zlecenia Nr MJK/1/2023 z 31 października 2023 r. na pomoc psychologiczną w ŚDS w Ruskim Brodzie w wymiarze 8 godzin miesięcznie na okres od 1 listopada do 31 grudnia 2023 r. Zapłata za zrealizowane usługi nastąpiła na podstawie rachunków: nr 1/2023 z 23 listopada 2023 r. oraz 2/2023 z 21 grudnia 2023 r.

- 405-001⁴⁷ – *Składki z tytułu ubezpieczeń społecznych - DOTACJA* – 118 320,95 zł.

Wydatek dotyczył składek z tytułu ubezpieczeń społecznych od wypłaconego wynagrodzenia oraz nagród, będący kosztem pracodawcy.

W toku kontroli ustalono, że na realizację kontrolowanego zadania w 2023 r. poniesiono wydatki ze środków dotacji w kwocie ogółem 985 671,20 zł. Struktura wydatków przedstawiała się następująco:

- wydatki osobowe – 734 471,97 zł (tj. 74,51 % ogółu wydatków),
- wydatki bezosobowe – 31 900,00 zł (tj. 3,24 % ogółu wydatków),
- wydatki rzeczowe – 219 299,23 zł (tj. 22,25 % ogółu wydatków).

⁴⁶ W płacach uwzględnione zostało również wynagrodzenie chorobowe wypłacone dla 4 pracowników.

⁴⁷ 405 – *Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.*

Ewidencja księgową wydatków w ramach realizowanego zadania prowadzona była w sposób przejrzysty i umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych⁴⁸.

[Akta kontroli str.: 377-394, 658-2251]

Fundacja Razem otrzymaną kwotę dotacji na prowadzenie działalności bieżącej ŚDS w 2023 r. wykorzystała w wysokości 985 671,20 zł.

[Akta kontroli str.: 87-94, 387-394, 986-1057, 2113-2161, 2224-2251]

Zakupione ze środków dotacji w 2023 r. wyposażenie o wartości ogółem 2 548,99 zł⁴⁹ zostało ujęte na koncie 013-001 *Pozostałe środki trwałe* i zaewidencjonowane w książce inwentarzowej ŚDS pod pozycjami 210 i 211 w dniu 2 czerwca i 18 grudnia 2023 r.

[Akta kontroli str.: 986-1010, 1148, 1307-2112]

Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha w dniu 15 lutego 2024 r. złożył oświadczenie, w którym potwierdził, że nie dokonywano lokat wolnych środków z środków dotacji, w myśl art. 48 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str.: 2162]

Kontroli poddano 100 % dowodów księgowych będących podstawą dokonanych ze środków dotacji wydatków w 2023 r. i stwierdzono, iż⁵⁰:

- wynagrodzenia brutto 9 pracowników ŚDS w 2023 r. wynikały z podpisanych umów o pracę oraz obowiązujących podstaw prawnych w tym zakresie. Szczegółowej kontroli poddano kwoty wynagrodzenia zasadniczego oraz kwot przyznanych nagród, zapisanych na listach płac z umowami o pracę, pismami zmieniającymi warunki wynagradzania, pismami przyznającymi nagrody i stwierdzono ich zgodność,
- należne od wynagrodzeń składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych odprowadzane były z zachowaniem terminów

⁴⁸ Zgodnie z informacją z 19 lutego 2024 r. Kierownika ŚDS: „*prowadzenie ksiąg rachunkowych, prowadzenie dokumentacji podatkowej i ZUS Środowiskowego Domu Samopomocy w Ruskim Brodzie zostało powierzone na podstawie umowy zlecenia p. Tomaszowi Ambrożkowi. Zleceniobiorca oświadcza, że wykonywane usługi wchodzi w zakres prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Kierownik ŚDS przedstawia opisane faktury zgodnie z kosztorysem księgowemu, który prowadzi ewidencję księgową zgodnie z przepisami prawa.*” Szczegółowe wyjaśnienie co do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych dla Fundacji Razem – ŚDS Ruski Bród, zostało sporządzone przez księgowego ŚDS. Księgi rachunkowe ŚDS prowadzone były przy użyciu komputera, za pomocą programu „System finansowo-księgowy Rewizor GT, InsERT S.A Wrocław”.

⁴⁹ Dotyczy zakupu: głośnika bezprzewodowego w kwocie 1 299,99 zł oraz monitora LED w kwocie 1 249,00 zł.

⁵⁰ Dowody księgowe stanowią akta kontroli.

określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych⁵¹ oraz w art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych⁵²,

- wynagrodzenia wypłacone z tytułu zawartych umów zlecenia były zgodne z kwotami wskazanymi w tych umowach, rachunkach oraz oświadczeniach o przepracowanych godzinach,
- sprawdzone były pod względem formalnym i rachunkowym przez Księgowego⁵³,
- sprawdzone były pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika jednostki⁵⁴, opłacone w terminach wynikających z tych dowodów,
- potwierdzają poniesienie wydatków zgodnie z celem na jaki zostały przyznane,
- brak jest czytelnych podpisów osób sprawdzających/zatwierdzających dowody księgowe,
- nie zostały opisane, co do sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja księgowa) zgodnie z przyjętymi w jednostce technikami dokumentowania zapisów księgowych.

[Akta kontroli str.: 1203-2112]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania.

1. Minister Pracy i Polityki Społecznej zobowiązał kierowników środowiskowych domów samopomocy do opracowywania rocznych sprawozdań z działalności ośrodka wsparcia i przesłania ich właściwemu do spraw pomocy społecznej wydziałowi urzędu wojewódzkiego w terminie do dnia 15 lutego po okresie sprawozdawczym.

W związku z powyższym Kierownik ŚDS przekazał w dniu 14 lutego 2024 r. za pośrednictwem Poczty Polskiej do WPS MUW sprawozdanie z działalności ŚDS za rok 2023, tj. z zachowaniem terminu określonego w § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ponadto, sprawozdanie z działalności ŚDS zostało przekazane Burmistrzowi Gminy i Miasta Przysucha w dniu 12 lutego 2024 r.

Ustalono, że w ww. sprawozdaniu w części III. *Sprawozdanie finansowe* wykazano kwotę wykorzystanej dotacji w wysokości 985 675,20 zł, podczas gdy faktyczna kwota

⁵¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 497 ze zm.).

⁵² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 226 ze zm.).

⁵³ Z wyjątkiem wszystkich list płac oraz rachunków do umów zleceń wystawionych przez Księgowego ŚDS oraz psychologa zatrudnionego w ŚDS.

⁵⁴ Z wyjątkiem wszystkich list płac oraz rachunków do umów zleceń wystawionych przez Księgowego ŚDS oraz psychologa zatrudnionego w ŚDS.

wydatkowanych środków z dotacji wyniosła 985 671,20 zł⁵⁵.

Uczestnicy ŚDS byli kierowani do ŚDS na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez Dyrektora MGOPS⁵⁶, zgodnie z zapisami § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

2. ŚDS przekazywał do MUW za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej miesięczne sprawozdania o liczbie uczestników korzystających z usług ośrodka wsparcia, które sporządzane były na podstawie ww. decyzji⁵⁷ oraz weryfikowane w oparciu o listy obecności uczestników.

W wyniku kontroli stwierdzono rozbieżności pomiędzy przekazanymi sprawozdaniami w zakresie liczby uczestników posiadających aktualne decyzje kierujące do ŚDS oraz liczbą uczestników, którzy korzystali z form wsparcia udzielanych w ramach ŚDS a przedstawionymi decyzjami kierującymi do ŚDS oraz przedstawionymi listami obecności za 2023 r.⁵⁸. Zestawienie różnic przedstawiono w tabeli, którą załączono do akt kontroli. Zgodnie z informacją Kierownika ŚDS z 5 marca 2024 r. ww. różnice wynikały z rotacji uczestników ŚDS oraz błędów edytorskich. Różnice nie miały wpływu na wysokość dotacji.

W toku kontroli stwierdzono, że liczba faktycznie uczęszczających na zajęcia uczestników, wynikająca z przedstawionych list obecności nie była mniejsza od liczby miejsc określonej w regulaminie ŚDS.

W ŚDS prowadzona była dokumentacja zbiorcza i indywidualna uczestników korzystających z usług ośrodka wsparcia zgodnie z dyspozycją § 24 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W 2023 r. ŚDS otrzymywał podwyższoną kwotę dotacji na 5 uczestników. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. otrzymał dodatkowe środki z MUW w kwocie 40 507,20 zł.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że ŚDS prawidłowo kwalifikował uczestników do podwyższonej dotacji, stosując wytyczne Wojewody Mazowieckiego przekazane pismem nr WPS-I.946.8.3.2023.HMS z dnia 12 stycznia 2023 r. tj. osoby z niepełnosprawnością sprzężoną, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu

⁵⁵ W związku z dokonaniem w miesiącu styczniu nadpłaty składek ZUS w kwocie 4,00 zł i nieskorygowania w późniejszym okresie tego wydatku, faktyczna kwota wydatkowanych środków wyniosła 985 671,20 zł zamiast 985 675,20 zł

⁵⁶ Zgodnie z upoważnieniem Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha, znak: Or.0052.53.2017 z dnia 31 października 2017 r.

⁵⁷ Wykaz decyzji kierujących do ŚDS na rok 2023 oraz wykaz imienny załączono do akt kontroli.

⁵⁸ Rozbieżności dotyczą miesięcy marzec – grudzień 2023 r.

niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz wpisanymi dwoma lub trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności.

Dowody potwierdzające poniesione wydatki finansowane w ramach realizacji Programu „*Za życiem*” dotyczyły w szczególności zapłaty za wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w pracę z uczestnikami, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pismo znak: DPS.V.073.46.2017.JŁ z 8 sierpnia 2017 r.⁵⁹.

3. W toku kontroli dokonano weryfikacji danych wykazanych w sprawozdaniu *Wykorzystanie dotacji ŚDS w 2023 roku na realizację art. 51 c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – podwyższenie miesięcznej kwoty dotacji na uczestnika w ramach Programu za życiem* z danymi wynikającymi z dowodów źródłowych i ustalono, że sprawozdanie zostało sporządzone w sposób rzetelny i przekazane do MUW w dniu 13 lutego 2024 r.

4. Zweryfikowano prawidłowość i rzetelność *Sprawozdania z wykonania wydatków poniesionych w R 85203§2010 - Ośrodki wsparcia R 85203§2030 - Ośrodki wsparcia R 85219§2030- Ośrodki Pomocy Społecznej w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.*

W toku kontroli ustalono, że w ww. sprawozdaniu w części dotyczącej rozdziału 85203 w kolumnie „*Kwota wykorzystanej dotacji w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.*” wykazano kwotę wykorzystanej dotacji w wysokości 985 675,20 zł, podczas gdy faktyczna kwota wydatkowanych środków z dotacji wyniosła 985 671,20 zł.

Sprawozdanie zostało sporządzone i przekazane do MUW w dniu 16 stycznia 2024 r. przez MGOPS w Przysusze jako zbiorcze sprawozdanie w ramach ww. rozdziałów klasyfikacji budżetowej⁶⁰.

5. Fundacja Razem złożyła zgodnie z art. 18 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁶¹ w terminie 30 dni od zakończenia realizacji zadania – *Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego, o którym mowa w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*⁶². Sprawozdanie zawierało m.in. zestawienie wydatków poniesionych na realizację zadania publicznego wraz

⁵⁹ Przekazanych m.in. do Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha pismem nr WPS-I.946.66.2017.MS z dnia 10 sierpnia 2017 r.

⁶⁰ Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika ŚDS 8 marca 2024 r.: „(...) ŚDS w Ruskim Brodzie nie przekazuje tego sprawozdania, nie jest ono wymagane. Jest to sprawozdanie przekazywane przez gminę. Fundacja Razem składa sprawozdanie zgodne z umową z MiG Przysucha na prowadzenie ŚDS oraz z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”

⁶¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).

⁶² Rozporządzenie Przewodniczącego ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057) – załącznik nr 5.

ze wskazaniem źródeł ich finansowania. Fundacja sporządziła sprawozdanie 19 stycznia 2024 r., w którym ujęła kwoty wydatków do poszczególnych kategorii i rodzajów kosztów⁶³. Dyrektor MGOPS potwierdził, że sprawozdanie jest zgodne z umową oraz Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha zatwierdził rozliczenie dotacji na prowadzenie ŚDS w Ruskim Brodzie załączone do ww. sprawozdania.

Stwierdzono, że w ww. sprawozdaniu w części II.2 Sprawozdania z wykonania wydatków w pozycji 1.1. *Kwota dotacji* wykazano kwotę faktycznie poniesionych wydatków z dotacji w wysokości 985 675,20 zł, podczas gdy faktyczna kwota wydatkowanych środków z dotacji wyniosła 985 671,20 zł.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 *o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy IV kwartał 2023 roku* w części dotyczącej rozdziału 85203 klasyfikacji budżetowej sporządzone przez Gminę i Miasto Przysucha były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej.

Gmina i Miasto sporządziła sprawozdanie budżetowe Rb-50 *o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy IV kwartał 2023 roku* na podstawie *Sprawozdania z wykonania zadania publicznego, o którym mowa w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz 450 z późn. zm.)* sporządzonego przez Fundację Razem⁶⁴. W związku z powyższym dane w zakresie wydatkowanej dotacji w części dotyczącej rozdziału 85203 klasyfikacji budżetowej zostały wykazane w wysokości wynikającej z ww. sprawozdania z wykonania zadania publicznego, tj. w kwocie 985 675,20 zł, podczas gdy faktyczna kwota wydatkowanych środków z dotacji ustalona w toku kontroli wyniosła 985 671,20 zł.

Ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny, zawierały podpisy Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha i Skarbnika.

W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań do MUW i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶⁵.

⁶³ Szczegółowe zestawienie kategorii kosztów wykazanych w sprawozdaniu zawiera zestawienie sporządzone przez księgowego ŚDS.

⁶⁴ Ww. sprawozdanie zostało sporządzone i przekazane przez Fundację Razem do Urzędu Gminy i Miasta 19 stycznia 2024 r.

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.).

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Wykazaniu w miesięcznych sprawozdaniach o liczbie uczestników korzystających z usług ośrodka wsparcia – za miesiące od marca do grudnia 2023 r., danych niewynikających z prowadzonej dokumentacji w zakresie liczby uczestników posiadających aktualne decyzje kierujące do ŚDS oraz liczby uczestników korzystających z form wsparcia udzielanych w ramach ŚDS.
2. Wykazaniu w dokumentach sprawozdawczych⁶⁶ z realizacji zadania nieprawidłowej kwoty wydatkowanych środków z dotacji, tj. kwoty 985 675,20 zł zamiast kwoty 985 671,20 zł.
3. Braku na dokumentach księgowych następujących dekretacji dotyczących j.n.:
 - sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnych i rachunkowym oraz zatwierdzenia do wypłaty – dotyczy wszystkich list płac oraz rachunków wystawionych przez Księgowego ŚDS oraz psychologa zatrudnionego w ŚDS;
 - adnotacji co do sposobu ujęcia w księgach rachunkowych – dotyczy wszystkich dowodów księgowych,
 - czytelnych podpisów osób sprawdzających/zatwierdzających dowody księgowe,
 - pozycji kosztorysu oraz informacji jaka część kwoty została sfinansowana ze środków dotacji otrzymanej z MUW – dotyczy dokumentu wystawionego w dniu 4 stycznia 2023 r. za zakup artykułów do naprawy lub wyposażenia łazienki na kwotę 54,45 zł.
4. Przekazaniu za miesiąc styczeń 2023 r. składek do ZUS w wysokości 14 777,56 zł, podczas gdy w liście płac, ewidencji księgowej kosztów i DRA wykazana została kwota w wysokości 14 773,56 zł. Powstałej nadpłaty ŚDS nie skorygował w późniejszym okresie, w związku z czym kwota w wysokości 4,00 zł, powinna zostać zwrócona do MUW w Warszawie.
5. Nieprzedstawieniu dowodów źródłowych na podstawie których dokonano wydatku na kwotę 37,74 zł⁶⁷ oraz 113,98 zł⁶⁸.

⁶⁶ Dotyczy: Sprawozdania Rb-50 o wydatkach, Sprawozdania z działalności ŚDS, Sprawozdania z wykonania wydatków poniesionych w rozdziale 85203 – Ośrodki wsparcia., Sprawozdania z wykonania zadania publicznego.

⁶⁷ Wydatek dotyczył zakupu artykułów spożywczych, zgodnie z prowadzoną ewidencją wydatków płatność nastąpiła w dniu 5 grudnia 2023 r.

⁶⁸ Wydatek dotyczył zakupu artykułów spożywczych, zgodnie z prowadzoną ewidencją wydatków płatność nastąpiła w dniu 25 maja 2023 r.

6. Dokonywaniu zakupów paliwa w ilościach jednorazowo przekraczających pojemność zbiornika w aucie na łączną kwotę 7 481,47 zł oraz zakupów paliwa, które zgodnie z informacją widniejącą na fakturach dotyczyły zakupu do kanistra na łączną kwotę 4 873,39 zł. Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ww. wydatki stanowią dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i podlegają zwrotowi do MUW.
7. Rozliczaniu usługi dotyczącej prowadzenia księgowości w ŚDS na podstawie rachunku wystawianego przez księgowego ŚDS, podczas gdy umowa zlecenia dotycząca prowadzenia księgowości w ŚDS została zawarta z Biurem Rachunkowym prowadzonym w ramach działalności gospodarczej.

Stwierdzono także, iż dowody źródłowe przypisane do określonej pozycji kosztorysu nie są ewidencjonowane na jednym koncie kosztowym, tylko na kilku – szczegółowy opis nieprawidłowości wykazano w części III, tym samym księgi rachunkowe nie są prowadzone w sposób umożliwiający stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald), tj. zapisy nie są uporządkowane systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących ŚDS sprawozdań, co narusza zapisy art. 24 ustawy o rachunkowości.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż przyznane środki finansowe z budżetu Państwa mają "znaczony" charakter i podmiot je otrzymujący nie ma swobody w ich wykorzystaniu, chyba że pozwalają mu na to przepisy szczególne. Przyznane środki finansowe są przeznaczone na określony cel, co w kontekście źródła pochodzenia środków finansowych, jako tzw. "środkówznaczonych" oznacza, że granicę upoważnienia do wykorzystania (wydatkowania) środków finansowych stanowi m.in. cel, na który zostały one przyznane i na który tym samym mogą być wykorzystane - co znajduje swoje wyraźne potwierdzenie w woli ustawodawcy, stanowiącego o wykorzystaniu środków finansowych otrzymanych z budżetu Państwa przez "zapłatę za zrealizowane zadania, na które zostały udzielone" - to za uzasadnione uznać należy twierdzenie, że nie każda zapłata z przyznanych środków finansowych stanowi wykorzystanie tych środków, w przedstawionym powyżej rozumieniu tego pojęcia. Zapłata ta musi bowiem korespondować z konkretnym celem, na które środki pochodzące z budżetu Państwa zostały udzielone.

Ponadto stwierdzono brak nadzoru oraz kontroli sprawowanych przez Gminę i Miasto Przysucha w przypadku powierzenia wykonywania zadania publicznego organizacji pożytku publicznego, zarówno w zakresie weryfikacji dokumentacji finansowo-księgowej będącej

podstawą dokonywania wydatków jak i dopełniania wymogów wynikających z zawartej umowy, w szczególności prawidłowego ewidencjonowania kosztów oraz opisywania tejże dokumentacji, a także wydatkowania przekazanych środków finansowych w sposób racjonalny i niezbędny do prawidłowej realizacji zadania.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Burmistrza, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w rozdziale 85203 klasyfikacji budżetowej na działalność bieżącą Środowiskowego Domu Samopomocy (Ruski Bród, ul. Główna 51, 26-400 Przysucha) w 2023 r. została oceniona **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na względzie ww. nieprawidłowości, **zobowiązuję Pana Burmistrza** do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości poprzez:

1. Wskazywanie w miesięcznych sprawozdaniach o liczbie uczestników korzystających z usług ośrodka wsparcia danych zgodnych z prowadzoną w tym zakresie dokumentacją.
2. Wykazanie w dokumentach sprawozdawczych z realizacji zadania prawidłowej kwoty wydatkowanych środków finansowych, wynikających z dokumentów księgowych oraz prowadzonej ewidencji księgowej.
3. Wskazywanie na dokumentach księgowych stanowiących podstawę dokonywania wydatków dekretacji zgodnie z regulacją zawartą w art. 21 ust. 6 ustawy o rachunkowości, a także dokonywanie na dokumentach księgowych adnotacji dotyczących pozycji kosztorysu oraz informacji jaka część kwoty została sfinansowana ze środków otrzymanych z MUW.
4. Przekazywanie składek do ZUS w prawidłowej wysokości wynikającej z ewidencji księgowej, list płac i formularzy ZUS DRA.
5. Gromadzenie i przechowywanie wszystkich dowodów źródłowych, na podstawie których udokumentowane są wydatki ze środków dotacji.
6. Sporządzanie oraz rozliczanie umów zlecenia zawieranych w ramach realizacji zadania w sposób pozwalający jednoznacznie stwierdzić prawidłowość ich rozliczenia.
7. Prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający stwierdzenie poprawności dokonanych w nim zapisów, stanów (sald) umożliwiających sporządzenia obowiązujących sprawozdań, zgodnie z zapisami art. 24 ustawy o rachunkowości.
8. Dokonywanie zakupu paliwa do aut wykorzystywanych do przewozu uczestników ośrodka wsparcia w ilościach dostosowanych do pojemności zbiornika w aucie oraz

dokumentowanie wydatków za zakup paliwa poprzez wskazywanie na dokumentach potwierdzających zakup numeru rejestracyjnego auta, którego dotyczy tankowanie.

W związku z nieprawidłowościami dotyczącymi rozliczania paliwa oraz przekazywania składek ZUS, na podstawie art. 169 ust. 1, 2 i 5 ustawy o finansach publicznych **zobowiązuję Pana** do zwrotu środków finansowych na rachunek bankowy MUW o numerze 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, w ciągu 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego:

- w wysokości 12 354,86 zł, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem,
- w wysokości 4,00 zł, pobranych w nadmiernej wysokości,

wraz z odsetkami liczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, poczynwszy od dnia przekazania z budżetu państwa środków finansowych.

Ponadto, zobowiązuję Pana do sprawowania większego nadzoru oraz kontroli w przypadku powierzenia wykonywania zadań publicznych organizacjom pożytku publicznego, zarówno w zakresie weryfikacji dokumentacji finansowo-księgowej będącej podstawą dokonywania wydatków jak i dopełniania przez te organizacje wymogów wynikających z zawartych umów, w szczególności ewidencjonowania kosztów, opisywania tejże dokumentacji oraz racjonalnego wydatkowania środków pochodzących z budżetu Państwa.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/